

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені
П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО

Методична розробка спеціального курсу з дисципліни «Вокальні жанри в світовій
культурі»

За темою творчого мистецького проекту.

Назва курсу:

«Музичний театр Сполучених Штатів Америки: тенденції, жанри, імена»

Вальтіної Марії Олександрівни
аспірантки творчої аспірантури
кафедри оперного співу

Творчий керівник –
доцент, кандидат мистецтвознавства,
Заслужений діяч мистецтв України
Кабка Геннадій Миколайович

Науковий керівник –
доцентка, кандидатка мистецтвознавства
Гоменюк Світлана Григорівна

Київ 2025

ПЛАН

- I. Генеза та розвиток американської опери (XVIII- XX ст.);
- II. Стильові тенденції в американській опері XX сторіччя, вияви національного стилю в музичному театрі США;
- III. Окремі явища музично-театрального життя США XX сторіччя;
- IV. Перелік рекомендованої літератури

I. Генеза та розвиток американської опери (XVIII - XX ст.)

1. Джерела вивчення американського музичного театру: провідні музикознавчі праці;
2. Періодизація розвитку американської опери;
3. Ранній етап розвитку американської опери, європейські запозичення;
4. Американський музичний театр в другій половині 18-го сторіччя, поява тем та сюжетів з американського життя;
5. Джерела формування американського національного стилю в музичному театрі;
6. Афро-американський фольклор та його роль у формуванні самобутнього стилю американської музики;
7. Народний театр в протестантському середовищі в Америці: вистави на біблійні сюжети;
8. Фольклор індіанців та його використання в музичній мові американського театру;
9. Духовні пісні протестантських емігрантів європейського походження як джерел формування американського музичного стилю;
10. Перші ознаки американського стилю в сюжетах та музичній мові опер першої третини XX сторіччя (Гершвін, Флойд).

II. Стильові тенденції в американській опері XX сторіччя, вияви національного стилю в музичному театрі США.

1. Перші кроки американської опери: відтворення європейських здобутків;
2. Адаптація традиційних оперних сюжетів до реалій американського життя (Е. Бартан “Розчарування або сила довірливості”; Д. Брістоу “Ріп ван Вінкль”; М. Гокінс “Янкі Трік”);
3. Поєднання європейської оперної традиції зі стилістикою джазової музики — інструменти створення самобутнього стилю в американському музичному театрі (Дж. Гершвіна “Поргі і Бесс”);
4. Оновлення репертуару американського музичного театру в середині XX сторіччя (Д. Мур “Крихітка Доу” та К. Флойд “Сусанна”);
5. Мюзикл як специфічний жанр американського музичного театру (творчість Л. Бернсаяна);
6. Композиторські експерименти в оперній творчості середини 50-60 років XX сторіччя (мінімалізм, конкретна музика тощо);
7. Мінімалістична опера Ф. Гласса “Ейнштейн на пляжі” — поміркований радикалізм;

8. Телебачення та радіо як інструменти підвищення популярності опери в суспільстві (телеверсія опери “Допоможіть! Глоболінки йдуть” Дж. Менотті);
9. Врахування комерційної складової в розвитку американського музичного театру;
10. Оперна творчість Дж. Менотті;
11. Роль імпресаріо в формуванні суспільного запиту на оперу (діяльність Д. Гоклі, Г. Ліхтенштейна та О. Германа Кана).

III. Окремі явища музично-театрального життя США XX сторіччя, питання вокальної інтерпретації.

1. Роль Бесс в опері Дж. Гершвіна “Поргі і Бесс”: особливості інтерпретації Е. Фіцджеральда, елементи джазового вокалу в партії Бесс;
2. Арія Крихітки Доу з однойменної опери Д. Мура: поєднання стилістики популярної та академічної музики в композиторському та виконавському стилі;
3. Сцена в деканаті з опери “Допоможіть! Глоболінки йдуть” Дж. Менотті — посилення драматичного елемента в опері;
4. Елементи *film music* в стилістиці арії “I want magic” з опери “Трамвай під назвою Бажання” (Streetcar Named Desire) А. Превіна;
5. Елементи стилістики мюзиклу в “Laurie’s Song” з опери “Ніжна Земля” А. Копланда;
6. Роль камерних опер в становленні американського національного стилю;
7. Застосування класичного бельканто в опері Ф. Гласа “Ехнатон”;
8. Застосування розширених вокальних технік опері Ф. Гласа “Ейнштейн на пляжі”;
9. Арія Сусанни з однойменної опери К. Флойда: роль фольклорних інтонацій апалачів;
10. Особливості англійської вокальної вимови.

IV. Перелік рекомендованої літератури.

1. Іванова І.Л., Куколь Г.В., Черкашина М.Р. Історія опери. Київ: Заповіт, 1998.
2. Павлишин С. С. Американська музика. Львів: БаК, 2007. 316 с.
3. Павлишин С. С. Про деякі тенденції розвитку сучасної і зарубіжної музики. Київ: Музична Україна. 1976. 66 с.
4. Павлишин С. С. Музика двадцятого століття. Львів: БаК, 2005.
5. Павлишин С. Особливості новаторства американської музики другої половини ХХ ст. Львів: Syntagmation, 2000.
6. Черкашина-Губаренко М. Оперний театр у мінливому часопросторі. Харків: Акта, 2015.
7. Черкашина-Губаренко М. Опера ХХ століття. Нариси. Київ: Муз. Україна, 1981.
8. Черкашина-Губаренко М. Музика і театр на перехресті епох: зб. ст.: у 2 т. Київ, 2002.
9. Askonas-Shepherd Lies. The Future of Opera. *Daedalus*. 1986. Vol. 115. No. 4. P. 1–92. DOI: <http://www.jstor.org/stable/20025072>
10. Allen R. An American Folk Opera? Triangulating Folkness, Blackness, and Americanness in Gershwin and Heyward's "Porgy and Bess". *The Journal of American Folklore*. 2004. Vol. 117. No. 465. P. 243-261. DOI: <https://www.jstor.org/stable/4137739>
11. Austin William W. Music in the 20th Century. New York: W W Norton & Co., Inc., 1996.
12. Bernlef Reinbert de Leeuw. Charles Ives. Amsterdam, 1969.
13. Boucicault Dion. Opera. *The North American Review*. 1887. Vol. 144. No. 365. P. 340–48. DOI: <http://www.jstor.org/stable/25101204>
14. Burk C., Meierhoffer V., Phillips C.A. America's musical heritage. Illinois: Laidlaw Brothers, 1942.
15. Carter Elliott. Expressionism and American Music. *Perspectives of New Music*. 1965. Vol. 4, No. 1. P. 1–13. DOI: <https://doi.org/10.2307/832522>

16. Chase Gilbert. *America's music. From the Pilgrims to the present.* Urbana: University of Illinois Press, 1992.
17. Chase Gilbert. (edit.) *The American composer speaks. A historical anthology, 1770-1965.* Louisiana State University Press, 1966.
18. Copland Aaron. *Our New Music: Leading Composers in Europe and America.* London: Whittlesey House, 1941.
19. Cowell Henry. *American Composers on American Music: A Symposium.* New York: Frederick Ungar Publishing Co., 1962.
20. Davis G. Peter. *The American Opera Singer: The Lives and Adventures of America's Great Singers in Opera and in Concert, from 1825 to the Present.* New York: Anchor Books, 1999.
21. Dizikes John. *Opera in America: A Cultural History.* Yale University Press, 1993.
22. Ebright Ryan; McClary Susan. Steve Reich and Beryl Korot's *The Cave*, Theater of Testimony, and the Documentary Turn in American Opera. *Contemporary Opera in Flux. University of Michigan Press.* 2024. P. 67–88. DOI: <http://www.jstor.org/stable/10.3998/mpub.11925107.9>
23. Eidsheim Nina Sun. PHANTOM GENEALOGY: Sonic Blackness and the American Operatic Timbre. In *The Race of Sound: Listening, Timbre, and Vocality in African American Music.* *Duke University Press.* 2019. P. 61–90. DOI: <https://doi.org/10.2307/j.ctv11hpntq.6>
24. Ewen David. *History of Popular Music.* New York: Barnes & Noble, Inc., 1961.
25. Gilman, Lawrence. Drama and Music: Another American Opera. *The North American Review.* 1917. Vol. 205. No. 737. P. 616–19. DOI: <http://www.jstor.org/stable/25121522>
26. Goldman Richard; Roger Smith (editors). *Landmarks of Early American Music, 1760–1800: A Collection of Thirty-Two Compositions.* New York: G. Schirmer, 1974.
27. Guzski C. Otto Kahn and Americanism at the Metropolitan Opera. *The Princeton University Library Chronicle.* 2004. Vol. 65. No. 3. P. 409–52. DOI: <https://doi.org/10.25290/prinunivlibrchro.65.3.0409>
28. Hawthorne Nathaniel. *The Scarlet Letter.* New York: Wordsworth Editions Ltd, 1900.
29. Hirschman Charles. The Contributions of Immigrants to American Culture. *Daedalus.* 2013. Vol. 142. No. 3. P. 26–47. DOI: <http://www.jstor.org/stable/43297249>

30. Howard John, Bellows George. A Short History of Music in America. New York, 1967.
31. Howard John. Our American music. New York: Thomas Y. Crowell Company, 1946.
32. Howard John. Our contemporary composers. American Music in the Twentieth Century. New York: Thomas Y. Crowell Company, 1941.
33. Johnson Katie N. Racing Operatic Emperors. Racing the Great White Way: Black Performance, Eugene O'Neill, and the Transformation of Broadway. *University of Michigan Press*. 2023. P. 96–121.
DOI: <http://www.jstor.org/stable/10.3998/mpub.12340544.10>
34. Jones Leroi. Blues people. Negro music in white America. New York, 1968.
35. King Horatio C. An American Opera. *The Aldine*. 1876. Vol. 8. No. 6. P. 192–93.
DOI: <https://doi.org/10.2307/20637325>
36. Kirk K. Elise. American Opera. Urbana: University of Illinois Press, 2001.
37. Kobbe G. An Italian Opera on an American Story; Not an American Opera. *The Lotus Magazine*. 1911. Vol. 2. No. 1. P. 7-17. DOI: <https://www.jstor.org/stable/20543276>
38. Lerma De Dominique-Rene. Reflections on Afro-american music. Kent, 1973.
39. Marrocco W. Harold; Gleason Thomas. Music in America: An Anthology from the Landing of the Pilgrims to the Close of the Civil War 1620-1865. New York: W. W. Norton, 1964.
40. Metcalf S. Funding 'Opera for the 80s and Beyond': The Role of Impresarios in Creating a New American Repertoire. *American Music*. 2017. Vol. 35. No. 1. P. 7–28.
DOI: <https://doi.org/10.5406/americanmusic.35.1.0007>
41. Obenshain K. Opera in America. *American Music Teacher*. 1976. Vol. 26. No. 2. P. 22-24. DOI: <https://www.jstor.org/stable/43534814>
42. Preston Katherine K. Opera on the Road: Traveling Opera Companies in the United States, 1825–1860. University of Illinois Press, 1993.
43. Renihan Colleen. The Operatic Archive: American Opera as History. New York: Routledge, 2022.
44. Roach Hildred. Black American music. Past and Present. Malabar, Fla.: R.E. Krieger Pub. Co., 1985.
45. Rublow sky John. Music in America: From the psalms and ballads of colonial days to the jazz, folk-rock & electronic sounds of today. New York: Crowell-Collier Press, 1967.

46. Sabatini A. J. Robert Ashley. Defining American Opera. *PAJ: A Journal of Performance and Art*. 1932. Vol. 27. No. 2. P. 45-60. DOI: <https://www.jstor.org/stable/4140040>
47. Salzman Eric. Twentieth-century music. An Introduction. New Jersey: Prince-Hall Inc., 1967.
48. Saunders W. The American Opera: Has It Arrived? *Music & Letters*. 2005. Vol. 27. No. 2. P. 147-155. DOI: <https://www.jstor.org/stable/726749>
49. Skaggs Carmen Trammell. Overtones of Opera in American Literature from Whitman to Wharton. Louisiana State University Press, 2010.
50. Smith Patrick J. American Opera. *The Musical Times*. 1978. Vol. 119. No. 1630. P. 1031–1031. DOI: <https://www.jstor.org/stable/960709>
51. Sonneck O. G. Early American Opera. *Sammelbände der Internationalen Musikgesellschaft*. 1905. Vol. 6. No. 3. P. 428-495. DOI: <https://www.jstor.org/stable/929173>
52. Spaeth Sigmund. A History of Popular Music in America. New York: Random House, 1962.
53. Thomson Wirgil. American music since 1910. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1971.